

পাঠ : ২৪

গণতন্ত্ৰ আৰু প্ৰচাৰ মাধ্যম

মূল অৰ্থাসমূহ :

- প্ৰচাৰ, প্ৰচাৰ মাধ্যম আৰু গণমাধ্যম কি বুজি পোৱা।
- বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ প্ৰচাৰ মাধ্যম আৰু গণমাধ্যমৰ নাম জানি সেইসমূহৰ কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে জনা।
- এই মাধ্যমসমূহে মানুহক কেনেদৰে সচেতন কৰে তাৰ আভাস পোৱা।
- গণতন্ত্ৰত প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে উপলব্ধি কৰা।

সাধাৰণতে প্ৰচাৰ বুলিলে যিকোনো খবৰ, বাতৰি, আদেশ, অনুদেশ, উপদেশ আদি এজনৰ পৰা আন এজনলৈ, এখন ঠাইৰ পৰা আন এখন ঠাইলৈ সম্প্ৰসাৰিত হোৱা প্ৰক্ৰিয়াকে বুজা যায়। কোনো ঘটনা বা বিষয় সম্পৰ্কে প্ৰচাৰ হোৱাৰ ফলত আমি সেই বিষয়ৰ ওপৰত জ্ঞান পোৱাৰ লগতে পৰিস্থিতিৰ বুজ লোৱাৰ সুবিধা পোৱঁহক। তাৰ লগে লগে আমাৰ মাজত কৌতূহল, সজাগতা আৰু সচেতনতা বৃদ্ধি পায়। আমি নিজৰ ব্যক্তিগত আৰু সাংগঠনিক মতামত, গঠনমূলক দিহা-পৰামৰ্শ আদি আগবঢ়াবলৈ তৎপৰ হৈ উঠোঁ। এনে অৱস্থাত আমি একমাত্ৰ প্ৰচাৰ ব্যৱস্থাসমূহকেই অৱলম্বন কৰিবলগীয়া হয়। প্ৰচাৰ ব্যৱস্থা অবিহনে মানুহে কেতিয়াও নিজৰ ভাব, মত-অভিमत আদিক আনৰ লগত বিনিময় কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে সমাজ আৰু সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশত প্ৰচাৰ ব্যৱস্থা এক অবিচ্ছেদ্য অংগ হিচাপে পৰিগণিত হৈ আহিছে।

যিবোৰ ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে খবৰ-বাতৰিসমূহ সমাজৰ বিভিন্নজনৰ মাজত বিয়পি পৰে সেই ব্যৱস্থাসমূহকে প্ৰচাৰ মাধ্যম বুলি কোৱা হয়।

সিপিঠিৰ ছবিকেইখন চোৱাচোন। ভালদৰে মন কৰিলে তোমালোকে দেখিবা যে অতীজৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহ বহুতো পৰিৱৰ্তন হৈছে। এই পৰিৱৰ্তনৰ মূল আধাৰ হৈছে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি। যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ লগত জড়িত আটাইবোৰ উপাদানেই প্ৰচাৰৰ একো একোটা মাধ্যম।

অতীজত দুৰ্গম অৰণ্য পাৰ হৈ বাতৰি পঠিয়াব লগা হ'লে পাৰ চৰাইৰ ঠেঙত চিঠি বান্ধি দি উৰুৱাই দিছিল। ৰজাসকলেও প্ৰয়োজনীয় জাননী দিব লগা হ'লে ঢোলপিটি, কাঁহ-ঘণ্টা বজাই প্ৰজাক গোটে খুৱাই জাননী দিছিল। তাৰ বাহিৰেও বহুতো ৰজাই তেওঁলোকৰ কাৰ্যাৱলী প্ৰজাৰ আগত প্ৰচাৰ কৰিবৰ বাবে শিলত আৰু পৰ্বতৰ গুহাত খোদিত কৰাইছিল। এনে অলেখ উদাহৰণ আমাৰ ইতিহাসত পোৱা যায়।

আমি যে বিভিন্ন ধৰণৰ বাতৰি-কাকত, কিতাপ, আলোচনী আদি পঢ়িবলৈ পাইছোঁ এইবোৰ আমাৰ মাজলৈ কেনেকৈ আহিল জানানে? ১৬শ শতিকাত জাৰ্মানীৰ জোহান গুটেনবাৰ্গে ছপাশাল আৱিষ্কাৰ কৰাৰ ফলত আমি মুদ্ৰণৰ সহায়ত ছপা কৰি উলিওৱা বাতৰিকাকত, আলোচনী, কিতাপ আদি পাইছোঁহঁক। এই মাধ্যমসমূহক মুদ্ৰিত মাধ্যম বোলে। ভাৰতবৰ্ষত এতিয়া প্ৰায় ৬২ হাজাৰৰো অধিক সংবাদপত্ৰ, আলোচনী আদি মানুহে পঢ়িবলৈ পাইছে। ইয়াৰ ফলত মানুহে ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আদি দিশত যথেষ্ট জ্ঞান অৰ্জন কৰিব পাৰিছে। তদুপৰি এই মাধ্যমসমূহে মানুহক শিল্প, সাহিত্য চৰ্চাৰ সুবিধাও প্ৰদান কৰিছে। মানুহৰ মাজত অন্তৰ্নিহিত হৈ থকা প্ৰতিভাৰ বিকাশত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ অৱদান উল্লেখনীয়।

ক্ৰিয়াকলাপ :

- কেইবিধমান ছপা মাধ্যমৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত সামগ্ৰীৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰা আৰু সেইবোৰে প্ৰচাৰ ব্যৱস্থাত কি দৰে সহায় কৰে শিক্ষক বা অভিভাৱকৰ লগত আলোচনা কৰি জানি লোৱা।

টেলিভিছনত তোমালোকে নিশ্চয় নানাধৰণৰ অনুষ্ঠান চাই ভাল পোৱা। বন্ধু-বান্ধৱ, আত্মীয় স্বজনৰ লগত টেলিফোন বা ম'বাইল ফোনত মাজে সময়ে কথা পাতা। ৰেডিঅ'ত বাতৰি আৰু অন্যান্য অনুষ্ঠানো নিশ্চয় শুনিছা। টেলিভিছন, টেলিফোন, ম'বাইলফোন, ৰেডিঅ' এই আটাইবোৰ যোগাযোগৰ একো একোটা সক্ৰিয় মাধ্যম। এনেধৰণৰ প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহক ইলেকট্ৰনিক মাধ্যম বুলি কোৱা হয়।

প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ভিতৰত কিছুমান মাধ্যমৰ পৰিসৰ ব্যাপক যিবোৰে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত বহুলোকৰ মাজত খবৰ-বাতৰিসমূহ সম্প্ৰচাৰ কৰিব পাৰে। সেইবোৰক গণমাধ্যম বুলি কোৱা হয়। এই মাধ্যমসমূহে মানুহৰ মাজত সচেতনতা, জাগৰণ, কৌতূহল, উদ্বিগ্নতা আদিৰ সৃষ্টি কৰে। মুদ্ৰিত আৰু ইলেকট্ৰনিক মাধ্যমসমূহৰ বাহিৰেও চলচ্চিত্ৰ, নাটক, বাটৰ নাট, পুতলা নাচ, গীত-মাত, কবিতা আদিও একো একোটা গণমাধ্যম যিবোৰে মানুহক সহজে আকৰ্ষিত আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰিব পাৰে। আমাৰ দেশৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত এই গণমাধ্যমসমূহে ব্ৰিটিছৰ বিৰুদ্ধে সমগ্ৰ ভাৰতবাসীক একত্ৰিত কৰাত যথেষ্ট অৰিহণা যোগাইছিল। বন্দে মাতৰম ধ্বনিয়ে সমগ্ৰ ভাৰতবাসীৰ মনত তীব্ৰ দেশপ্ৰেমৰ জোৱাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। অসমৰ বিপ্লৱী কবি অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰীৰ কবিতা, ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু সৈনিক শিল্পী বিষ্ণু ৰাভাৰ নাটক আৰু গীত, ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত মাত, প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেৰ লোকগীতসমূহেও আমাক কেনেকৈ উদ্বুদ্ধ কৰে আমি সকলোৱে জানো।

এতিয়া ঘনশ্যামৰ জীৱনৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা প্ৰচাৰ মাধ্যম আৰু গণ মাধ্যমসমূহৰ কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে কিছু জানি লওঁ আহা—

ঘনশ্যামৰ ঘৰ বগৰীবাৰী গাঁৱত। সৰুকালিৰ পৰাই ল'ৰাটো পঢ়া-শুনাত বেছ চোকা আৰু কৌতূহলী। শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থানটো সদায় ঘনশ্যামেই লাভ কৰে। ইতিমধ্যে সি প্ৰাথমিক বৃত্তিও লাভ কৰিছে।

ঘনশ্যামৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা বৰ ভাল নহয়। দেউতাকে খেতি-বাতি কৰি পৰিয়ালটোক কোনোমতে পোহপাল দিয়ে। সৰু হ'লেও ঘনশ্যামে দায়িত্ব বুজি পায়। নিতৌ পুৱা সি দেউতাকৰ লগত পথাৰলৈ যায়। পথাৰৰ পৰা আহিয়েই ল'ৰালৰিকৈ আকৌ স্কুললৈ ওলাই যায়। আবেলিপৰত ঘনশ্যামে ওচৰৰ ক্ষীৰেণ খুড়াৰ ঘৰলৈ গৈ দৈনিক বাতৰিকাকতখন নিয়মিতভাৱে পঢ়ে। কাকতখনত দেশৰ ৰাজনীতি, সমাজনীতি, অৰ্থনীতি, খেল-ধেমালি আৰু সাংস্কৃতিক জগতখনৰ বা-বাতৰিবোৰ পঢ়ি অভিভূত হয়। ককাকৰ মুখত তাহানিতে সি বেপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলে প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমত 'অৰুণোদয়' নামে বাতৰিকাকতখন প্ৰকাশ কৰাৰ কথা শুনিছিল। বাতৰি কাকত পঢ়ি ভাল পোৱা ঘনশ্যামৰ মনটো সেয়েহে মিছনেৰীসকলৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতাত ভৰি থাকে।

জানি থওঁ আহা :

- ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত বাতৰিকাকতখনৰ নাম— 'বেংগল গেজেট'
- অসমৰ পৰা প্ৰকাশিত প্ৰথম বাতৰিকাকত— 'অৰুণোদয়'।
- ভাৰতৰ কেইখনমান আন্তৰ্জাতিক খ্যাতিসম্পন্ন বাতৰিকাকত হ'ল দ্য টাইমছ অব ইণ্ডিয়া, দ্য হিন্দু, সমাচাৰ, দি টেলিগ্ৰাফ আদি।

ক্ৰিয়াকলাপ :

- অসমত বৰ্তমান প্ৰচলিত হৈ থকা কেইখনমান দৈনিক, সাপ্তাহিক আৰু পৰ্য্যেকীয়া বাতৰি কাকতৰ নাম, সম্পাদকৰ নাম আৰু ক'ৰ পৰা প্ৰকাশিত হয় তাৰ বিষয়ে বিতংকৈ জানি এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

ক্ষীৰেণ খুড়াৰ এটা ৰেডিঅ'ও আছে। তেওঁ হিন্দী গীতৰ অনুষ্ঠান, কৃষকৰ অনুষ্ঠান আদি শুনি ভাল পায়। ঘনশ্যামেও ৰেডিঅ'ত বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলৰ ভাষণ, সাক্ষাৎকাৰ, খেলৰ চলন্ত বিৱৰণী শুনি আনন্দ পায়। সি ভাবি আচৰিত হয়— ইটালীৰ বৈজ্ঞানিক মাৰ্কনিয়ে বাকু এই অনাতাঁৰ যন্ত্ৰটো কেনেকৈ আবিষ্কাৰ কৰিলে।

মাজে সময়ে ঘনশ্যামে দেউতাকৰ লগত বজাৰত শাক-পাচলি বিক্ৰী কৰিবলৈ যায়। তাতে সময় উলিয়াই অনিলৰ

দোকানত থকা টি ভিত সি নানা ধৰণৰ অনুষ্ঠান উপভোগ কৰে। ২ অক্টোবৰৰ দিনটোলৈ ঘনশ্যাম সদায় বৰ উদগ্ৰীৱ হৈ ৰৈ থাকে। কাৰণ দূৰদৰ্শনে সেই দিনা দেশপ্ৰেমমূলক গীত আৰু কথাছবি প্ৰচাৰ কৰে। 'গান্ধী' কথাছবিখন চোৱাৰ পিছত মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শই ঘনশ্যামক বাকুকেয়ে অনুপ্ৰাণিত কৰিছে। তাৰ পিছৰ পৰাই দেশপ্ৰেমমূলক কবিতা লিখাটো

ঘনশ্যামৰ বাবে এটা চখত পৰিণত হৈছে। দেশপ্ৰেমমূলক গীতো সি বহুত শিকিছে।

ক্ৰিয়াকলাপ :

- ◎ অসমৰ ৫টা দেশপ্ৰেমমূলক গীত আৰু গীতৰ ৰচয়িতাসকলৰ নাম সংগ্ৰহ কৰি গীতকেইটি শুদ্ধকৈ গাবলৈ শিকা।

সময় আগবঢ়াৰ লগে লগে ঘনশ্যামে ওপৰ শ্ৰেণী পালে। এটা সময়ত সি হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈ সুখ্যাতিৰে প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হ'ল। দেউতাকে তাক চুবুৰীয়া চহৰখনৰ কলেজত নাম লগাই দিলে। ইতিমধ্যে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা সি এটা কম্পিউটাৰো লাভ কৰিলে। কম্পিউটাৰ শিকিবলৈ আবেলি সময়ত সি কলেজৰ ওচৰৰ কম্পিউটাৰ প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ এটাত ভৰ্তি হ'ল।

তোমালোকে আটায়ে জানা যে আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ সহায়ত ইণ্টাৰনেট, ই-মেইল আদিৰ যোগেদি বাৰ্তা আৰু তথ্য আদান-প্ৰদান আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি।

ইণ্টাৰনেট হৈছে বহুবিলাক কম্পিউটাৰৰ সহযোগত গঢ়ি উঠা এক দ্ৰুততম

যোগাযোগ ব্যৱস্থা। আনহাতে কম্পিউটাৰ বা ম'বাইলত কেমেৰা সংযোগ কৰি বহু দূৰত থকা বন্ধু-বান্ধব বা আত্মীয়-স্বজনৰ প্ৰতিচ্ছবি চাই কথা পাতিব পাৰি। প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰত ঘনশ্যামে এই সকলোবোৰ কথা খৰচি মাৰি শিকি ল'লে।

বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ অভাৱনীয় আৱিষ্কাৰসমূহে গোটেই পৃথিৱীখনকেই মানুহৰ নিচেই ওচৰ চপাই আনিছে। এতিয়া পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো অংশৰ বিষয়ে প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে জানিব পৰাকৈ পৰ্যাপ্ত সুবিধা আছে। সেয়েহে বিশাল পৃথিৱীখনক আজি-কালি এখন গোলকীয় গাঁও বুলি কোৱা হয়। প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ এই অৱদানসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰি ঘনশ্যাম অভিভূত হৈ পৰিল।

জানি থওঁ আহা :

কম্পিউটাৰক অসমীয়াত পৰিকলন যন্ত্ৰ বুলি কোৱা হয়। ঊনবিংশ শতিকাত ইংৰাজ বিজ্ঞানী ছাৰ্লছ বেবেজে কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। কম্পিউটাৰত অতি খৰটকীয়া আৰু নিৰ্ভুলকৈ তথ্য সংগ্ৰহ কৰি সংৰক্ষণ কৰি থব পাৰি। তদুপৰি চিনেমা, গান, খেল আদিও কম্পিউটাৰত উপভোগ কৰিব পাৰি।

ওপৰৰ বৰ্ণনাখিনিৰ আধাৰত চমু উত্তৰ দিয়া :

- ◎ কম্পিউটাৰ কোনে আৱিষ্কাৰ কৰিছিল?
- ◎ ৰেডিঅ'ত কেনেধৰণৰ অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰে?
- ◎ ঘনশ্যামে কম্পিউটাৰত কি কি কৰিবলৈ শিকিলে?
- ◎ ইণ্টাৰনেট মানে কি?
- ◎ গান্ধী কথাছবিখন চাই ঘনশ্যামৰ মনত কি ভাবৰ সঞ্চাৰ হ'ল?

ক্ৰিয়াকলাপ :

- ◎ তোমালোকে কম্পিউটাৰ সহায়ত কেনেকৈ তথ্য সংগ্ৰহ আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি ওচৰৰ কম্পিউটাৰ কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে জানি লোৱা।

এতিয়া আমি এখন গণতান্ত্ৰিক দেশৰ কাম কাজক এই প্ৰচাৰ আৰু গণমাধ্যমসমূহে কেনেদৰে প্ৰভাৱান্বিত কৰে জানো আহা—

তলৰ ছবিখন চিনি পাইছানে? ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ এক অন্যতম ইতিহাস এই ছবিখনত নিহিত হৈ আছে। সেই সময়ৰ বাতৰিকাকতত প্ৰকাশিত এই ছবিখনে সমগ্ৰ ভাৰতবাসীৰ মনত তোলপাৰ লগাইছিল। গান্ধীজীৰ নেতৃত্বত ওলোৱা এই দাণ্ডিয়াত্ৰাই স্বাধীনতা আন্দোলনত এক অন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছিল।

স্বাধীনোত্তৰ কালত ভাৰতবৰ্ষ এখন বৃহত্তম গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰৰূপে প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ এখনক সুপথে পৰিচালিত কৰাত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ভূমিকা অপৰিসীম।

এক কথাত ক'বলৈ হ'লে গণতান্ত্ৰিক চিন্তাধাৰা উজ্জীৱিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচাৰ মাধ্যম এক শক্তিশালী ব্যৱস্থা। গণতন্ত্ৰৰ সফলতা বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ভূমিকাৰ ওপৰত। আমাৰ দেশৰ নাগৰিকসকলক জীৱন-যাপনৰ ক্ষেত্ৰত গণতান্ত্ৰিক বাতাবৰণ কেনেধৰণে উপলব্ধ হয় তাৰ ধাৰণা আমি

প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ যোগেদিয়ে লাভ কৰোঁ। দেশৰ জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ অৰ্থে গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ এখনে কেনেধৰণৰ কাম কৰে বা আঁচনি গ্ৰহণ কৰে সেইবিলাকৰ বিষয়ে আমি প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ যোগেদিয়ে অৱগত হওঁ।

ওপৰৰ ছবি কেইখনলৈ মন কৰা। এনেধৰণৰ চৰকাৰী প্ৰচাৰ অভিযানৰ পৰা চৰকাৰৰ বিভিন্ন আঁচনিসমূহ জনসাধাৰণে জানিব পাৰে আৰু সেইবোৰৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

গণতন্ত্ৰত চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ মাজৰ যোগসূত্ৰ হৈছে প্ৰচাৰ মাধ্যম। জনমত গণতান্ত্ৰিক শাসন ব্যৱস্থাৰ বুনীয়াদস্বৰূপ। জনমত প্ৰকাশত প্ৰচাৰ মাধ্যমেই সদায় আগভাগ লয়। সংবাদপত্ৰ, ৰাজহুৱা সভা-সমিতি, ৰাইজ মেল, নাটক, কথাছবি, সাহিত্য-আলোচনী, শিক্ষানুষ্ঠান আদি প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহৰ লগতে বিধানমণ্ডল, ৰাজনৈতিক দল আদিও জনমত গঠনৰ একো একোখন মঞ্চ। চৰকাৰ গঠন কৰা, ভংগ কৰা, চৰকাৰী কাম-কাজত পৰামৰ্শ, অভিযোগ, মতামত, সমালোচনা আগবঢ়োৱা আদি কাৰ্যসমূহ প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ জৰিয়তে সম্ভৱ হয়। তদুপৰি সময়ে সময়ে সমাজত গঢ় লৈ উঠা বিভিন্ন গণমুখী আন্দোলন আৰু জনজাগৰণসমূহৰ সপক্ষে জনসাধাৰণক সোচাৰ কৰাত প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহেই আগভাগ লয়।

সততা আৰু নিষ্ঠা গণতন্ত্ৰৰ মূল ভেটিস্বৰূপ। এই ভেটি সুদৃঢ় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচাৰ মাধ্যমেই মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। নিৰ্বাচনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ, ভোটাধিকাৰ

জানি থওঁ আহা :

দেশ বা জাতিৰ সামগ্ৰিক কল্যাণৰ অৰ্থে জনসাধাৰণে যুক্তিসংগতভাৱে যি মত প্ৰকাশ কৰে তাকে জনমত বোলে।

সাব্যস্তকৰণ, দায়িত্বশীল প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচন আদিৰ দৰে সময়সাপেক্ষ কাৰ্যবোৰত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। তদুপৰি সময়ে সময়ে গণতন্ত্ৰৰ ভাবুকিস্বৰূপে থিয় দিয়া অপশক্তিসমূহ যেনে সন্ত্ৰাসবাদ, দুৰ্নীতি, ভ্ৰষ্টাচাৰ আদিৰ বিৰুদ্ধে জনসাধাৰণক সজাগ কৰাৰ মূল দায়িত্বও বহন কৰে প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহে।

দেশ আৰু জনসাধাৰণৰ কল্যাণত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ ভূমিকা এৰাব নোৱৰা। এটা শুদ্ধ আৰু সত্য বাতৰি পৰিৱেশনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ সততা, নিষ্ঠা, স্বচ্ছতা আৰু দায়ৱদ্ধতা সাঙোৰ খাই থাকে। গণতন্ত্ৰৰ সবলীকৰণত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ এই বৈশিষ্ট্যসমূহে যথেষ্ট প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। সেয়েহে প্ৰচাৰ মাধ্যমক ৰাইজৰ কণ্ঠ বুলি কোৱা হয়। একমাত্ৰ প্ৰচাৰ মাধ্যমেহে ৰাইজৰ হকে, ন্যায্যৰ হকে, দুষ্টক দমন কৰি সত্য প্ৰতিষ্ঠাত আগভাগ ল'ব পাৰে।

মুঠৰ ওপৰত গণতন্ত্ৰত চৰকাৰ আৰু জনগণৰ মাজত মত বিনিময়ৰ বাবে প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ দায়িত্ব সুদূৰপ্ৰসাৰী। এখন সুস্থ-সবল গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়াত আগভাগ লয় প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহে। এটা কথা মনত ৰাখিবা, প্ৰচাৰ মাধ্যমে যিদৰে গণতন্ত্ৰক সবল কৰি সুস্থ সমাজ গঢ়াত সহায় কৰিব পাৰে তেনেদৰে সমাজ এখন ধ্বংসও কৰিব পাৰে। সেয়েহে আমি সকলোৱে সচেতন হ'ব লাগিব যাতে চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচাৰ মাধ্যমে এক নিৰপেক্ষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে আৰু এটা সৰ্বাংগসুন্দৰ জাতি গঠনত অভিভাৱকৰ দায়িত্ব পালন কৰে।

ওপৰৰ আলোচনাৰ সহায়ত চমু উত্তৰ দিয়া—

- (ক) দাণ্ডিয়াত্ৰাৰ নেতৃত্ব কোনে বহন কৰিছিল?
- (খ) জনমত কি?
- (গ) গণতন্ত্ৰৰ মূল ভেটি কি কি?
- (ঘ) গণতন্ত্ৰৰ সফলতা কিহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে?

ক্ৰিয়াকলাপ :

- ⊙ এখন দৈনিক অসমীয়া আৰু ইংৰাজী কাকতৰ এসপ্তাহৰ মুখ্য বাতৰিসমূহৰ শিৰোনাম সংগ্ৰহ কৰি একোটিকে ক'লাজ প্ৰস্তুত কৰা।
- ⊙ দহটা উল্লেখযোগ্য টিভি চেনেলৰ নাম লিখা।

মনত ৰাখিবলগীয়া কথা :

- ⊙ প্ৰচাৰ বুলিলে যিকোনো খবৰ, আদেশ, অনুদেশ, উপদেশ আদি এজনৰ পৰা আনজনলৈ, এখন ঠাইৰ পৰা আন এখন ঠাইলৈ সম্প্ৰসাৰিত হোৱাকে বুজায়।
- ⊙ সমাজ আৰু সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশত প্ৰচাৰ মাধ্যম এক অবিচ্ছেদ্য অংগ।
- ⊙ প্ৰচাৰ মাধ্যম দুই প্ৰকাৰৰ— মুদ্ৰিত আৰু ইলেকট্ৰনিক।
- ⊙ মুদ্ৰিত প্ৰচাৰ মাধ্যম সমূহ হ'ল— বাতৰিকাকত, আলোচনী, কিতাপ আদি।
- ⊙ ইলেকট্ৰনিক মাধ্যমসমূহ হ'ল— ৰেডিঅ', টেলিফোন, ম'বাইলফোন, দূৰদৰ্শন, কম্পিউটাৰ, কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ আদি।
- ⊙ ইণ্টাৰনেট হৈছে বহুসংখ্যক কম্পিউটাৰৰ সহযোগত গঢ়ি উঠা দ্ৰুততম যোগাযোগ ব্যৱস্থা।
- ⊙ গণতন্ত্ৰত প্ৰচাৰ মাধ্যমে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।
- ⊙ জনমত গণতান্ত্ৰিক শাসনব্যৱস্থাৰ বুনিয়াদস্বৰূপ।

অনুশীলনী :

১। চমু উত্তৰ লিখা—

- (ক) প্ৰচাৰ মানে কি?
- (খ) প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ বিভিন্ন ভাগসমূহ কি কি?
- (গ) গণমাধ্যম কাক কয়? উদাহৰণ দিয়া।
- (ঘ) প্ৰাচীন কালত ব্যৱহৃত দুই প্ৰকাৰৰ প্ৰচাৰ মাধ্যম কি কি?
- (ঙ) ছপাশাল পোন প্ৰথমে কোনে আৰু কেতিয়া আৱিষ্কাৰ কৰিছিল?

২। উত্তৰ লিখা—

- (ক) প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহ কেইপ্ৰকাৰ আৰু কি কি? সেই মাধ্যমসমূহে জনসাধাৰণক কেনেধৰণে সহায় কৰে?
- (খ) গণতন্ত্ৰ সবলীকৰণত প্ৰচাৰ মাধ্যমে কেনেধৰণে প্ৰভাৱ পেলায় ?

৩। খালী ঠাই পূৰ কৰা—

- (ক) _____ ব্যৱস্থাৰ লগত জড়িত সকলো উপাদানেই প্ৰচাৰৰ একোটা একোটা মাধ্যম।
- (খ) মানুহৰ মাজত _____ হৈ থকা প্ৰতিভাৰ বিকাশত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ অৱদান উল্লেখনীয়।
- (গ) _____ ছপাশাল আৱিষ্কাৰ কৰিছিল।
- (ঘ) কম্পিউটাৰক অসমীয়াত _____ যন্ত্ৰ বুলি কোৱা হয়।
- (ঙ) গণতন্ত্ৰত চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ মাজৰ _____ হৈছে প্ৰচাৰ মাধ্যম।

৪। শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা—

- (ক) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাক ৰূপকোঁৱৰ/সৈনিক শিল্পী বুলি কোৱা হয়।
- (খ) অতীজত ৰজাই প্ৰজাক বাতৰি দিবৰ বাবে মাইক/ঢোলৰ সহায় লৈছিল।
- (গ) মুদ্ৰিত মাধ্যমসমূহ হ'ল ৰেডিঅ'/কিতাপ।
- (ঘ) অনাতাঁৰ যন্ত্ৰৰ আৱিষ্কাৰক আৰ্কিমিডিছ/মাৰ্কনি।
- (ঙ) ইলেকট্ৰনিক মাধ্যম হ'ল বাতৰিকাকত/কম্পিউটাৰ।

প্ৰকল্প:

তোমালোকৰ অঞ্চলত দেখা কেইখনমান চৰকাৰী বিজ্ঞাপনৰ ফলক চাই আঁচনিকেইখনৰ নাম তালিকাভুক্ত কৰা।
আঁচনিবোৰৰ অধীনত চৰকাৰে কি কি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে শিক্ষক-অভিভাৱকৰ লগত আলোচনা কৰি একোটকৈ
টোকা লিখা।

